

JAN 23 1920

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csalága, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer.

A leggyűb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

NO. 17. SZÁM.

HARMVADIK ÉVFOLYAM.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Csütörtök, 1920. január 22.

THIRTIETH YEAR.

EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

MEGUJUL AZ IDEGEN VÖRÖSEK ÜLDÖZÉSE

HÁROM FŐKÉRDÉS OKOZ GONDOT A BÉKÉTANÁCSNAK

Konstantinápoly sorsa, az Adriai kérdés és az orosz helyzet került napirendre.

Nincs egyezség a győzedelmes szövetségesek táborában.

PARIS, jan. 20. — A nagyvilág minden érdeklődése még mindig Páris felé fordul, mert ami most történik a francia fővárosban, az tulajdonképpen egy második békekonferencia munkája. Ebben a konferenciában nem szerepel azonban az Egyesült Államok. Ebben a konferenciában csak a "három nagyk" szerepelnek Franciaország, Anglia és Olaszország. A "három tanács", azoknak a kérdéseknek megoldásán fáradozik most, amelyek nem tudott eldönteni az első békekonferencia, részben az egyes európai országok véleménykülönbsége, részben Wilson elnök rideg álláspontja miatt. A nagy munka elvégzettett: jogerőre emelkedett a német békeszerződés és az apró, erőltetett országokkal azok törődnek csupán, akiknek különösebb érdekei fűződnek egyikéhez, másikhoz.

A három tanácsa előtt három főkérdés várakozik megoldásra: Törökország jövődésének végleges elintézése, az adriai kérdés eldöntése és a szovjet Oroszországgal való érintkezés szabályozása.

A törökországi kérdés megoldása nehéz munka. A balkáni országok még mindig "jogot formálnak" európai Törökországra. Anglia eleinte azt hangoztatta, hogy Konstantinápolyt maradjon továbbra is a szultán fővárosa, de később hajlandó volt egyezsége ebben a kérdésben. Ekkor azonban Franciaország csapott fel a szultán védőjének, mert attól tart, ha elveszti Törökország Konstantinápolyt, úgy bárki is jusszon is a város, végeredményben angol fenhatóság alá kerül. A legegyszerűsebb ötlet eddig az, hogy nemzetközi területté tegyék a Gallipoli félsziget utat legyen a Dardanellák.

Az Adriai kérdésben előreléphető bizonyosság, hogy hosszúra eszkesedett har: után az olasz álláspont győz és faji indokollással Olaszország lesz az egykori magyar kikötő.

Az oroszországi kérdésben nehezebb már a meggyezés. Anglia az engedékenység politikájának híve, míg Franciaország képviselői nem akarnak engedni rideg álláspontjukból, mely nem óhajt semmiféle összeköttetést a bolszeviki kormányzattal.

Lényegesen változtatott a nemzetközi helyzetet Clemenceau váratlan bukása. A békekonferencia eddigi elnöke ugyanolyan irányította a munkát és vasakarátával lenyűgözött minden ellenzékeskedést. Nagy kérdés, hogy Clemenceau bukása milyen mértékben befolyásolja a párisi legfelsőbb tanács további munkálkodását.

THORN A LENGYELEK KEZÉB.

BERLIN, jan. 20. — Thorn nyugati poroszországi városát kiürítették a németek és átadták a lengyeleknek mint annak a földszávnak egy részét, amely a lengyelek utja lesz a Balti-tengerhez.

VÁLSÁGOS IDŐKET ÉL MINDEGYIK EUROPÁI ORSZÁG

Nem enyhültek a politikai és gazdasági zavarok egyetlen európai országban sem. — Munkászavarak fenyegetnek minden országot.

LONDON, jan. 20. — A politikai és gazdasági zavarok nem enyhültek Európában az utolsó hónapokban. A "vörös veszedelem" még mindig kísért és az oroszországi blokádfeloldása távolról sem jelenti a kérdés megoldását is. A gazdasági zavart lényegesen fokozza az európai országok pénzének fokozatos értékeltelődése és minden komoly munkát megakadályoz Ausztriának, Lengyelországnak és Örményországnak rettenetes nyomorúsága. Mindehhez hozzájárul, hogy csaknem minden országban napirenden vannak a sztrájkok, a kizárások és egyéb ipari behabók.

Angol politikai és gazdasági körök véleményét összegezve, a következőkben állapíthatjuk meg az egyes országok helyzetét:

Nagy Británia: A munkáspárt mozgalma napról-napra erősebb hullámokat vet az országban és a nemzet ma már nyíltan szemel a kialakuló lással, hogy munkáspárti kormányzat kerül Lloyd George helyébe. Az ir kérdés épp oly messze van még a végleges elintéztől, mint esztendővel ezelőtt és a legutolsó Sinn Fein mozgalomok, amelyek belső politikai zavarok árnyékát vetik előre.

Németország: Az ipari és politikai elkeseredett viták újabb vérontásokat szültek. A kommunák megingat hangosan követelik az összes iparvállalatok szocializálását. Az összes vezető politikusok és államférfiak figyelmeztetik a népet, mily komoly jövő fenyegeti az országot az élelmiszerek és fűtőanyagok hiánya miatt.

Olaszország: A kormány az elmúlt napokban gyúrta csak le a posta, távúrá és telefon munkások óriási arányú sztrájkját és máris azzal kell számolni, hogy az összes olasz vasutak munkásai beszüntetik a munkát.

Franciaország: Millerand miniszterelnök rendkívül nehéz helyzetben vállalta a miniszterelnök szerepét. A francia munkások túlnyomó része nyíltan követeli, hogy kössön békét szovjet Oroszországgal a francia kormány.

Spanyolország: Az ipari nyugtalanság nem ért véget. A nagy iparvállalatok urai beszüntették az üzemet és ezrelve teszik utórá munkásaikat. Rendkívül erős kommunista mozgalom az országban.

Hatalmas kötetet tesz ki a SZABADSÁG

EZIDEI

NAGY KÉPES NAPTÁRA

TELVE SZEBBÉL-SZEBB KÉPEKKEL ÉS KITÜNŐ OLVASNI VALÓKKAL, AMELYEK SZÉPEK A SZEMNEK ÉS KEDVESEK A LÉLEKNEK.

Gyönyörű Nagy Naptárunkat

csakis azok az előfizetők kapják meg, akik az előfizetési díjjal napszámok közöttben és akik a csomagolási és a szállítási költségek fejében bekezdőnek.

25 CENTET.

HOLLANDIA NEM IGEN HAJLANDÓ KIADNI VILMOS

Valószínű, hogy a kiadást megtagadja a holland kormány, hivatkozással a holland alkotmány rendelkezéseire.

Örülnek, hogy Amerika nem írta alá a kiadástára vonatkozó jegyzéket.

HÁGA, jan. 20. — A szövetségesek azt a jegyzéket, amelyben Hollandiától a volt német császár kiadását kívánják, vasárnap hozta meg Hágába egy külön futár.

Eddig minden előjel arra mutat, hogy a hollandi kormány vissza fogja utasítani a szövetségeseknek ezt a kívánását.

Komoly okok támogatják azt a feltevést, hogy a kormány a kívánás visszautasítását az alkotmány s bizonyos nemzetközi szerződésekre pontjaira fogja alapítani. A hollandi válság alighanem ki fogja mutatni, hogy az alkotmány Negyedik cikkelye minden személynek egyaránt védelmet biztosít, legyen az illető akár hollandi, akár nem.

Az első feltétel az, hogy az a büntet, aminek az alapján a kiadást kéri, benne legyen azoknak a büntetteknek felsorolásában, amiket az alkotmány megemlít, vagy amely esetekben a nemzetközi szerződéseket kivételtesz. Ki fogja mutatni a hollandi kormány, hogy az a bünelekmény, amivel a császár vádolják, ezek között a felsorolt bünelekmények között megemlíti német. Valószínűleg megemlíti majd a válság ezen kívül még a következőket:

1. hogy azok a büntettek, a mikké a volt császár vádolják, uk dolgok, amiket még azoknak a nemzeteknek a törvényeiről sem említenek sehol, a mely nemzetek most ezen az alapon a kiadást kéri.

2. hogy egy állam sem nyújthat segítő kezét olyan büntet megforlására, amelyről semmiféle törvény nem rendelkezik.

3. hogy ezeket az elveket minden szerződés elismeri mindaddig, amíg a volt császár politikai ellenségei akarják vád alá helyezni, semmi biztosíték sincs arra, hogy részrehajlatlan bíraskodásban lesz része.

4. hogy a holland alkotmány s egy külön törvény tiltja a kiadást.

5. hogy az állítólagos bünelekmény, aminek alapján a kiadást kívánják, egyáltalában nincs meghatározva semmiféle törvényben.

6. hogy "az emberi jogok kinyilatkoztatásának" egyik elve, miképpen senkit sem lehet megbüntetni csakis valamely fenálló törvény alapján.

Es végezetül, hogy a hollandi kormány annak az elvnek alapján áll, amit Palmerston lord hirdetett, hogy t. i. hogy politikai menekültek kiadása beszennyezné a nemzeti becsületét annak az országnak, amely enged a kiadásti követelésnek.

Végül burkolton rá fog mutatni a hollandi kormány arra is, hogy a kiadás erőszakolása révén a szövetségesek ugyanazt a bünt követnék el, amivel most a volt német császár vádolják.

MAGYAROK MEXICOBAN.

SAN ANTONIO, Tex., jan. 20. — Mexico Cityből érkezett távirati tudósítás alapján az itteni mexikói nyelven megjelenő újság közli, hogy a mexikói kormány kétezer magyar telepesnek engedélyezett földet. A földet csatornázás és a kormány mindent elkövet, hogy a telepítési program teljes sikerrel járjon.

A BÁNYÁK URAI AZ OHIOI BÉREK MEGTARTÁSÁÉRT

A vastag és vékony szénretegű bányákban különböző kell, hogy legyen a fizetés.

Az állítják, hogy ellenkező esetben le kellene zárni sok bányát.

WASHINGTON, jan. 20. — A Wilson elnök által összehívott szénbizottság előtt, ahol javaslat történt a bányászok fizetésének minden bányára kötelező azonosítása végett, megjelentek a közép bányavidékek bányatulajdonosainak képviselői s amellett érveltek, hogy meg kell tartani a különbözőségeket, ami a vastag szénretegű és vékony szénretegű bányák alkalmazottainak fizetése közt van, különben Ohioban számos bányát le kellene zárni, mert nem fizetné ki magát a műveltetése.

A bányatulajdonosok képviselőit Charles E. Maurer clevelandi bányatulajdonos jelent meg az ohioi bányászárságok megbízásából Tracy L. Guthrie képviselte a pittsburghi, P. H. Hanna az indianai és T. Brewster az illinoisi bányászulatokat.

Maurer kijelentette, hogy a bányászok elvárszja, hogy Georges Clemenceau, a békekonferencia elnöke, a radikális békeszerződés azonban a "tigris" politikai ellenfeleivel és az utolsó pillanatban megfontolták minden reményétől Clemenceau-t. A választás, Paul Deschanelnek, a törvényhozás elnökének, óriási arányú győzelemmel végződött.

William J. Bryan szerint a békeszerződés jövőhagyása kérdésében nincs messze a megegyezés.

A szerződést Amerika kötelesekkel hagyja csak jóvá.

WASHINGTON, jan. 20. — William J. Bryan, aki már hetek óta utazik ide-oda az Egyesült Államokban s aki legutóbb Washingtonban s általában a keleten politizált, befejezte a maga elé tűzött munkát ezen a vidéken s tovább utazott Délre, ahol, mint ő maga mondja, egyelőre nem lesznek semmiféle tervei.

Mielőtt elhagyta volna a szék városát, annak a nézetnek adott kifejezést, hogy a szenátus bizonyos fenntartásokkal okvetlenül jóvá hagyja a versaillesi békeszerződést, amennyiben kompromisszum jön létre nemcsak a pártok között, az az eset nem fog bekövetkezni, hogy a szerződés jövőhagyása dolgában népszavazás döntson majd. Bryan tudvalevőleg nagy előharcosa a referendumsnak, de az a nézet, hogy ebben a kérdésben ez a megoldás még sem volna megfelelő.

Ha egyáltalában lenne is belőle valami, hónapokig tartó vita kellene hozzá, hogy a kongresszus valami olyan határozatot hozzon, aminek alapján a népszavazást keresztülvihetnék" — mondotta Bryan. Arra a kérdésre, hogy mire alapítja azt a nézetét, miképpen nemcsak a szenátus nemcsak a jövőhagyására, a következőkkel válasszolt: "Először is a számítás legbiz-

A francia köztársaság új elnöke

Paul Deschanel.

Altalános, nagy meglepetéssel végződött a francia elnökválasztás. Hetek óta az egész világ hőtízbotosan számított arra, hogy Georges Clemenceau, a békekonferencia elnöke, a versaillesi békeszerződés azonban a "tigris" politikai ellenfeleivel és az utolsó pillanatban megfontolták minden reményétől Clemenceau-t. A választás, Paul Deschanelnek, a törvényhozás elnökének, óriási arányú győzelemmel végződött.

ABÉKESZERZŐDÉS MEGÉRKEZTEK MEGDOLGÁBAN KÖZEL VAN A PAKTUM A DEPORTÁLTAK OROSZORSZÁGBA

William J. Bryan szerint a békeszerződés jövőhagyása kérdésében nincs messze a megegyezés.

A szerződést Amerika kötelesekkel hagyja csak jóvá.

WASHINGTON, jan. 20. — William J. Bryan, aki már hetek óta utazik ide-oda az Egyesült Államokban s aki legutóbb Washingtonban s általában a keleten politizált, befejezte a maga elé tűzött munkát ezen a vidéken s tovább utazott Délre, ahol, mint ő maga mondja, egyelőre nem lesznek semmiféle tervei.

Mielőtt elhagyta volna a szék városát, annak a nézetnek adott kifejezést, hogy a szenátus bizonyos fenntartásokkal okvetlenül jóvá hagyja a versaillesi békeszerződést, amennyiben kompromisszum jön létre nemcsak a pártok között, az az eset nem fog bekövetkezni, hogy a szerződés jövőhagyása dolgában népszavazás döntson majd. Bryan tudvalevőleg nagy előharcosa a referendumsnak, de az a nézet, hogy ebben a kérdésben ez a megoldás még sem volna megfelelő.

Ha egyáltalában lenne is belőle valami, hónapokig tartó vita kellene hozzá, hogy a kongresszus valami olyan határozatot hozzon, aminek alapján a népszavazást keresztülvihetnék" — mondotta Bryan. Arra a kérdésre, hogy mire alapítja azt a nézetét, miképpen nemcsak a szenátus nemcsak a jövőhagyására, a következőkkel válasszolt: "Először is a számítás legbiz-

TERIJOKI, a finn orosz határon, jan. 20. — Azok a vörösek, akiket az Egyesült Államokból deportáltak a Buford hajón, megérkeztek tegnap délután Oroszországba.

Az esapat, amelyet Alexander Berkman és Emma Goldman anarehisták vezettek, lelkes fogadtatásban részesült a határon. Forradalmi dalokat énekeltek, keacgva törtettek a nagy hóban Systerbak folyó felé, a mely Finnországot és Oroszországot elválasztja. A befagyott folyó oroszországi partján lelkes orosz tömeg várta őket. A midőn látták, hogy esomagok, kofferkeik súlyá alatt görnyed nagyrésziük, elibük siettek és fel segítették cipelni terhüket a folyó meredek partján.

Harsogó éljenzések hangzottak fel a parton, a harcok folyamán leg nagy előharcosa a referendumsnak, de az a nézet, hogy ebben a kérdésben ez a megoldás még sem volna megfelelő.

UJABB TÖMEGES LETARTÓZTATÁS ÉSZAKNYUGATON

Washington államban, Seattleben, több mint 700 vöröset tartóztattak le ismét.

Az északnyugati gerinc összetörése a cél.

WASHINGTON, jan. 20. — Ujabb nagyarányú letartóztatások történtek a szélső radikális elemek körében, az elmúlt éjszaka. Seattleből táviratozták, hogy az igazságügyi hivatal megbízottai és a helyi rendőrség tagjai több mint 700 embert fogtak el deportálási elfogatóparancs alapján. A hivatalos közlegk nyilatkozata szerint, a tömeges letartóztatásnak az a célja, hogy "össztörje északnyugaton a radikális mozgalmak gerincét." A seattlei tömeges letartóztatás újabb országos hatásának kezdetét jelenti a halz vörösek ellen.

Az Egyesült Államok bevándorlási hatóságának kiküldöttéi szonnal kihajítottak minden letartóztatott embert és számos embert rögtön szabadlábra helyeztek. Valószínű azonban, hogy több mint 200 ember fogvatartás maradt és megindult ellenük a deportálási eljárás.

Az elfogott radikálisok nagyobb része az I. W. W. pártjának híve.

A hatóságok emberei legelőször az "oros munkások szervezetét" keresték fel, mert ennek a szervezeten 196 tagja ellen adtak ki elfogatóparancsot. Később kiterjedt a hajtóvadászat a város minden részére és egymásután látogattak meg a pool-roomokat, szállodákat és hasonló helyeket a rendőrök, mindenütt "vörösök" után kutatva.

Frank L. Garfbarino, az igazságügyi hivatal megbízottja, a hatóvadászat intézője kijelentette, hogy az orosz munkások szervezetében több terhelő bizonyíték foglalja le, melyek igazolják, hogy a szervezet közvetlen kapcsolatot tartott fenn az oroszországi szoviet kormányval.

A gabonátalimat függeszti Anglia.

Abban reménykednek, hogy az orosz blokádf megszüntetése révén olcsó búzához jutnak.

LONDON, jan. 20. — Az egyik nagyon fontos ok, ami Lloyd George angol miniszterelnököt arra bírta, hogy az orosz blokádot megszüntesse, az a magánélet volt, amit Robert elemiszter biztos intézett a miniszterelnökhöz. Ebben a levélben ki volt fejtve, hogy va valami megoldást találhatnak arra, hogy Oroszországból élelmiszereket szállítsanak Angliába, úgy Angliában az élelmiszerek nagyban csökkennének.

Anglia eddig is igen sokat importált Oroszországból s most ennek a hiányát éri különösen. Egy másik indítók volt az angol kormány kopenhágai megbízottjának, James Garfrynak távirata, amelyben beszámolt a szoviet kormány megbízottjának Litvinoffnak békeajánlatáról s kifejtette, hogy sokkal messzebbre lehetne jutni, ha a szövetségesek megszüntetnék az Oroszországi elleni blokádot.

Megbízható adatok szerint Oroszországban sok millió tonna gabonaféle vár arra, hogy valahová külföldre szállítsák.

MAGYARORSZÁGI UJSÁGHIREK

Apró közlemények, politikai, gazdasági és társadalmi hírek a magyarországi újságokból

Félmillió értékű ruhanevelő a miskolci szegényeknek. Miskolcra jelentik: A népjóléti miniszteriumból kapott értesítés szerint a kormány legközelebb félmillió értékű ruhanevelőt és vászonfelvét fog küldeni a miskolci szegényeknek. Az edományt azonnal szét fogják osztani megérkezése után.

Le a kalappal a román zászló előtt. Az aradi újságokban a következő felhívást tette közzé Stoicu aradi rendőrfőnök a "megértés és béke" kedvéért:

Kötelemem a lakosságot, hogy minden egyes esetben, amikor a katonai csapatok az illető csapatot zászlójával az utcákon végig vonulnak, miként a katonák üdvözik a katonatisztet, tartozik a férfilakosság a zászlót a szokásos kalapemléssel megfizetni. Azokkal szemben, akik ezt megtenni elmulasztják, feltétlenül eljárások indítani azon a címen, hogy a román uralom alatt élni nem kíván, minek következtében az illetők arra a területre fognak kiutasítani, ahová politikai területük öket vonzza.

A kenyéret való ácsorgás megszüntetéséről. A kormány elrendelte, hogy az illetékes tiszteket egyezkedjenek módot találni az ácsorgás ellen: Templom-államtiár elnöke alatt ez ügyben értekezlet volt a belügyminiszteriumban. Az értekezleten Horthy fővezért, Marcszky főhadnagy képviselte, s jelen volt az angol élelmiszeri bizottság kiküldöttje is, a főváros és más hatóságok képviselőivel együtt. Az értekezleten az a vélemény alakult ki, hogy a kenyéret való ácsorgásnak fennálló liszthány az oka. A

lisztagoknak 50 százalékkal való leszállításával remélik elérni, hogy a meglévő lisztkészletekből ki lehet elégíteni a lakosságot anélkül, hogy ácsorognia kellene a péküzletek előtt. A fővezér képviselője azt szeretné, ha jegyeket osztanának ki és mindenki a kiosztott jeggyel kerülhetne be az üzletbe. Ez ellen az volt az elvetés, hogy az ácsorgás már a jegyek kiosztásánál kezdődnek. Az angol élelmiszeri bizottság képviselője a rayonizálás mellett foglalt állást, de ez is kivételmentes bizonyult. Az értekezlet abban állapodott meg, hogy ha ezen a héten nem javul a helyzet, ugye hónap 9-én újabb értekezlet lesz.

Elfogott kommunista rablók. A kommunizmus bukása után a rendőrség azonnal a turkevei kommunisták keresésére indult. Főként Madarász Istvánt, az ottani direktorium elnökét kereste, aki Bondik János földművelés és turkevei birtokrendező bizottság tagjaival, Nagy Imre földművelés, Princez István kereskedősegéd, Nagy István és dr. Fel-földy Sándorral, a munkástanács tagjával az egész vidéket terrorizálták és kifosztották. A rablókat Madarász fia, Madarász Lajos vezette. Madarászék már 1918-ban arra bírták a lakosságot, hogy gyujtogszon és raboljon. Már akkoriban negyven üzletet fosztottak ki. A kommunizmus alatt az egész hatalmat magukhoz ragadták katonai otthont létesítettek, hamis utalványokkal pénzeket vettek fel és kiterjesztették működésüket a távolabbi vidékekre is, amelyeket valóságos rettegésben tartottak. Amikor a románok jötték hirtelen megérkeztek, az ottani négy pénztintézetből összeszed-

HA VAN UTLEVELE

és rövidesen hajóra akar szállni, JÖJJÖN AZONNAL.

Levélleg vagy sürgönyileg értesítsen bennünket érkezéséről, hogy emberünk megvárassa őnt a Depoton. Kényelmes szállásról gondoskodunk és podgyász-ügyeit elrendezzük.

HA NINCS UTLEVELE

írjon azonnal hozánk s mi megszerezük azt önnök. PÉNZKÜLDÉS ÉS PÉNZBEVÁLTÁS

a legelőszöb napi árfolyam mellett.

TRANSATLANTIC EXCHANGE INC.
203-10TH AVENUE,
Corner 22nd St.
NEW YORK, N. Y.
Tel. Watkins 7232

tek minden pénzt, összehajtották a marhaállományt, 350 darab vegyesmarhát, juhoikat, lovakat, összeszedték a kocsikat és az egészszel Budapest felé jöttek, de utközben mindent különféle helyeken eladtak. Budapestre már csak a rablott holmik egy esekély részét hozták magukkal és tizennyolc tuszt, közöttük Tóth János volt behugymiszter, dr. Kuszka István szolnoki főispán, dr. Simon László városi tanácsos, dr. Györfly Kálmán rendőrkapitányt, dr. Nagy István ügyvédet, dr. Nánássy Endre tisztügyiészt, dr. Lutzkó Sándor orvost, több tisztet és földbírtokost. Ezek ellen azonban Budapesten már nem járhattak el, mert a kommunizmus megbukott. Az elrabolt pénz nagy részét a detektívek a rablók-nál megtalálták, a bandát pedig Pécel és Cegléd vidékén összefogdosva, Budapestre hozták, ahol őrizetbe helyezték őket.

A pénzküldés mai árfolyama

(Változásnak kitéve.)

100 CZEHO-SZLOVÁK KORONA	\$1.90
100 JUGOSZLAV KORONA	\$1.20
100 ROMÁN LEI	\$2.40

AMERICAN EXPRESS COMPANY Földrajzi: 50 Broadway, New York. Alapítva: 1845. ik évben. Állapítvány: \$18,000,000.

Egy közönséges Pénzutas és egy postabélyeg

minden ami kell ahhoz, hogy ezen országok bármelyikébe pénzt küldhessen. Amint Magyarországon a kiutalásokat biztosan és fennakadás nélkül elkészíthetjük, hirdetésünk révén n is értesítve lesz. Tekintet nélkül arra, hogy az Egyesült Államok melyik részében lakik, éppen oly könnyen küldhet pénzt Európába, mint ha New Yorkban lakna. A következőképpen járjon el:

AMERICAN EXPRESS COMPANY
FOREIGN MONEY ORDER DEPARTMENT
2048 East 9th Street, Cleveland, O. 65 Broadway, New York.

Bármikor pénzt küld bárhová, követelje az American Express Company vevényét. Ez biztosítja Önt károsodás ellen.

EZER VESZÉLY

fenyegeti a New Yorkba menő magyarságot, az utlevél hiénák egész serege részen van, fogadják meg a becsületet jó tanácsot,

Itt vagyunk a közelükben,

ahol Pénzbeli, Hajójegy, Utlevel és Közjegyzői ügyeiket elintézhetik személyesen. KORONA UTALVÁNYT vehet, vagy PÉNZT KÜLDHET ALTALAM a legelőszöb napi árfolyamon a világ bármely részébe.

Írjon van jöjjön személyesen az alanti címre:

JOHN NÉMETH, JR. BANKER
437 Penn Avenue, Pittsburgh, Pa.
A Wabash állomás közelében.

A bányák urai az ohioi bérék megtartásáért.

(Folytatás az 1-6 oldalról)

resett, míg ma \$5.70 a napi bére. A géppel bányászó munkás, aki a szén 90 százalékát bányászta, 47 centet kapott tonnáként, most meg 81 centet kap.

Maurer szerint amíg a megélhetés ára 79 százalékkal emelkedett, a bányászok fizetését átlag 84 százalékkal emelték a társaságok.

A békeszerződés dolgában közel van a paktum.

(Folytatás az 1-6 oldalról)

tosabb alapja az, hogy aminek meg kellene lenni, az meg lesz. Másodsor, tudvalevő dolog, hogy a 96 szenátor közül 81 a jóváhagyás mellett van ezek között csak a fenntartások tekintetében van különbség. Fel lehet tenni ilyen esetbe, hogy rövidesen találkoznai fog a jóváhagyáshoz szükséges 64. Harmadsor, egyre jobban követele a közvélemény is a jóváhagyást. Ha a víz túlmagára emelkedik, keresztültör minden gáton. Ebben az esetben az emelkedés előtt semmi határoval nincs, tehát a gátszakadásnak okvetlen be kell következnie. Végül, — a versengők a jóváhagyásért mind maguknak akarják majd az elismerést. Ed-dig inkább a reklámért dolgoztak. A nép előtt a jóváhagyás a fontos s nem a szövegezés."

Megérkeztek a deportáltak Oroszországba.

(Folytatás az 1-6 oldalról)

viettek végrehajtott tanácsának tagja üdvözölte a jövevényeket. Zorion rövid tanácskozást tartott Berkmannal, majd kijelentette, hogy a 249 deportáltat készséggel beengedi Oroszországba. Ez a hivatalos fogadtatás a folyamatban van, ahova a fehér zászlók alatt érkeztek meg egy a finn kormány küldöttsége, amely a deportáltakat a határra kísérte, mint az orosz szovjet kormány bizottsága. A két ország tudvalevően hadilábon áll s a hadműveletek fel-függesztésére volt szükség, hogy a deportáltak eljuthassanak Oroszországba.

Kétségtelen, hogy örömmel fogadjuk a jövevényeket, mondotta az újságíróknak Zorion. Munkához juttatjuk őket ipa-

PÉNZVÁLTÁS

100 és, 1000 koronás törvényes bankjegyek mindenkor kaphatók bankházamban. Vigyázzon, hogy meg ne károsítsák.

Mielőtt hajóra száll, jöjjön személyesen bankházamba vagy írjon felvilágosításért és árákért.

BANKUTALVÁNY

a magyar Póstatakarék-pénztárba, Pesti Magyar Kereskedelmi Bankba, Le-számitoló Bankba, vagy bármely más budapesti bankba teljes felelősség mellett.

Írjon felvilágosításért.

HAJÓINDULÁS

a magyarok részére alkalmas hajók:

Január 31-én:	Pannonia	Triesztbe
Február 4-én:	Re d'Italia	Constanzába
Február 7-én:	Rotterdam	Rotterdamba
Február 11-én:	Manchuria	Hamburgba

AZ ÖSSZEKÖTŐ KAPCCS MAGYARORSZÁG ÉS AMERIKA KÖZÖTT

KISS EMIL

BANKÁR

PÉNZKÜLDÉS

Magyarország minden részébe, a megszálott és meg nem szállott területekbe a legalacsonyabb napi árfolyam mellett.

A napokban küldtem szét az ujabban érkezett eredeti óházai nyugtákat a legujabb pénzküldeményekről. Meggyőző bizonyosságot szolgáltatnak ezek a nyugták arról, hogy Kiss Emil bankár pénzküldési rendszere a leggyorsabb és a leg-tökéletesebb. Ha tehát pénzt akar küldeni az óházában élő szeretteinek vagy budapesti bankban akar magyar koronát elhelyezni, erre a címre írjon:

KISS EMIL

BANKÁR

133 SECOND AVE., NEW YORK

Aki az óházába szándékozik utazni, ne hagyja el addig munkahelyét és ne jöjjön addig New Yorkba, amíg Kiss Emil bankárnak nem ir és onnan választ nem kap, hogy az alatt köztölt hajók melyikén van részére hely. Teljesen díjtalanul szerezzük meg az utazáshoz szükséges okmányokat. Pénzt addig ne váltson be, amíg személyesen el nem jön bankházamba.

KISS EMIL

BANKÁR

133 SECOND AVE., NEW YORK

Fésülés közben haját nyírhatja.

Oly könnyű, mint a beretválás.

Ha haját fésülni tudja, úgy nyírni is tudja. SELL'S SANITARY HAIR CUTTER haját levágja, míg fésül. Hossza haját éppen úgy vágja, mint rövidet. Nyakán és fülét mögött is működik. Fűven olyan szelvényes és használható, mint a beretva. Hölgyek felesleges hajukat és a gyermekekét vághatják le vele. Létsz és pénzt takaríthat és fejbőrt véd. Minden darabhoz mellékelünk használati utasítást. Jótárák egész életére megér 60 cent. Hossza ára \$2.00, most \$1.00.

Írja ki az hirdetését és mellékeljen hozzá egy dollárt.

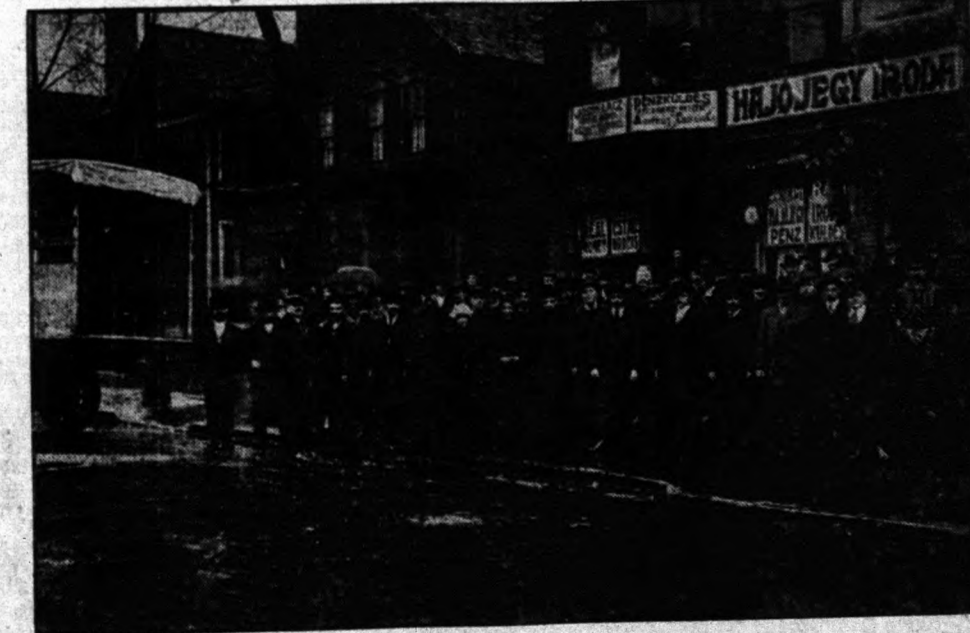
Sanitary Mfg Co. Dept. 384
Detroit, Michigan. Ügynököket keresünk.

ÜZENET A HAJÓRÓL!

KEDVES HONFITARSAINK!—Mikor Ti ezen sorokat olvassátok, mi már csak pár napi távolságra lesünk szeretett szülőházánk vértől szót, drága, szent földjéhez. Minket már csak pár választ el attól az édes, gyönyörteljes pillanattól, hogy régen látott szeretteinket, kedveseinket ismét dobogó keblünkre ölelhassuk.

Emton bucsuzunk Töletek Amerikában maradt kedves honfitársaink, a jó Isten áldása legyen minden munkátokon, de ne feledjétek, hogy Titeket, is ölelő karok és szerető szívek várnak, ne késetek; abban a szent szülőházában van még számotokra hely.

- Vass János
Tardy István
Deli Ferenc
Marton Sándor
Marton Sándor
Balogh Zsigmond
Tardy László
Nagy Bálint
Nagy Balázs
Papp Sándor
Papp Sándor
Rosen Leontin
Zuhor Lajos
Császár Károly
Berecski László
Nagy József
Fekete Sándor
Szepka András
Fanti Sándor
Török Gábor
Tomori Lajos
Szabó Gábor
Bakó Lajos
Szabó Antal
Farkas Elek
Jánosy Lajos
Jánosy Lajosné
Óri Aron
Varga Lajos
Farkas József
Tálcse János
Körösi György
Porcs Pál

- Pető Károly
Kondor Ignác
Bajzat Sándor
Lingvaj Imre
Molnár László
Prókály László
Prókály Lászlóné
Prókály Laci
Prókály Feri
Prókály Teréz
Burdia Miklós
Dan Konstantin
Császár Zsigmond
Holló János
Cere Sándor
Papp Károly
Mikó István
West Anton
Budaházi József
Budaházi Józsefné
Ifj. Budaházi József
Németh János
Németh József
Gergely János
Major István
Mezei Illés
Várady Bertalan
Botta László
Vincze Tamás
Nagy Antal
Nagy Antónia
Nagy Ferike
Bán Ádám

Egy jó tanácsot azonban fogadjatok el tőlünk kedves Honfitársaink; ha elhatároztátok, hogy haza jöttök, bízzátok dolgotokat Rácz József ural. Szóval azt nem lehet kifejezni, pénzzel azt nem lehet megfizetni, a mit ő értettünk tett, amennyit ő értettünk fáradt. Egy szerető szülő nem gondoskodhat jobban gyermekéről, mint ahogyan ő egészen a hajóra szállásig gondoskodott rólunk, fogadjátok érte szívbeli faldok hálás köszönetünket. Isten veletek—Isten velünk.

Azenti sorok közlésére felkért a New Amsterdám nevű hajóval utazó 66 honfitársam, kiknek a hazautazás körül felmerült ügyes-bajos dolgát én végezttem el. Ezekhez a sorokhoz nem kell magyarizni; ezek a sorok megmondják világosan, őszintén, magyarsággal, hogy a ki én hoztam fordul, az nyugodtan alhatik, annak dolga a leggyorsabban, a legpontosabban a leglelkimeretesebben el lesz végezve.

Hajójegy, Pénzküldés és Real Estate Iroda

RÁCZ JÓZSEF

396 Hancock Ave. Bridgeport, Conn.

